

TỔ CHỨC VÀ NHÓM ĐẠI DIỆN NGƯỜI LAO ĐỘNG TẠI DOANH NGHIỆP

Tác giả:

Nguyễn Thị Huyền Anh
Luật sư cao cấp

Trần Nguyễn Phương Thanh
Chuyên viên pháp lý

✉ info@cdlaf.vn

☎ +84 909 668 216

🌐 cdlaf.vn

|

/cdlaflawfirm

TỔ CHỨC VÀ NHÓM ĐẠI DIỆN NGƯỜI LAO ĐỘNG TẠI DOANH NGHIỆP

Trong bối cảnh hội nhập và đổi mới của pháp luật lao động Việt Nam, cơ chế đại diện cho Người lao động (“**NLĐ**”) đã có những bước chuyển biến quan trọng. Không chỉ dừng lại ở Công đoàn truyền thống, hệ thống pháp luật hiện nay đã ghi nhận thêm các hình thức đại diện mới nhằm đảm bảo quyền lợi cho NLĐ tại nơi làm việc.

Theo quy định của Bộ luật lao động 2019 (“**BLLĐ**”) và Nghị định 145/2020/NĐ-CP, các hình thức đại diện này bao gồm:

- **Tổ chức đại diện NLĐ tại cơ sở** (bao gồm Công đoàn cơ sở (“**CĐCS**”) và Tổ chức của NLĐ tại doanh nghiệp); và
- **Nhóm đại diện đối thoại của NLĐ** (cơ chế đại diện được hình thành trong trường hợp doanh nghiệp chưa có tổ chức đại diện NLĐ tại cơ sở).

Sau đây là các tiêu chí để nhận diện đúng vai trò, phạm vi quyền và điều kiện hoạt động của từng tổ chức và nhóm đại diện NLĐ tại doanh nghiệp:

Tiêu chí	Công đoàn cơ sở	Tổ chức của NLĐ tại doanh nghiệp	Nhóm đại diện đối thoại
Định nghĩa	Là tổ chức đại diện NLĐ thuộc hệ thống tổ chức Công đoàn Việt Nam, được thành lập tại các cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp.	Là tổ chức được thành lập trên cơ sở tự nguyện của NLĐ tại một doanh nghiệp, hoạt động sau khi được cơ quan nhà nước có thẩm quyền cấp đăng ký.	Khi tổ chức đối thoại tại nơi làm việc, Người sử dụng lao động (“ NSDLĐ ”) cần căn cứ vào thực trạng tham gia của NLĐ vào tổ chức đại diện NLĐ tại cơ sở để xác định thành phần tham dự đối thoại cho phù hợp. Theo đó, nhóm đại diện đối thoại của NLĐ bắt buộc được thành lập trong trường hợp doanh nghiệp không có tổ chức đại diện NLĐ tại cơ sở hoặc chỉ có một phần NLĐ tham gia tổ chức đại diện NLĐ, nhằm bảo đảm quyền tham gia đối thoại của toàn bộ NLĐ theo quy định của pháp luật lao động.

TỔ CHỨC VÀ NHÓM ĐẠI DIỆN NGƯỜI LAO ĐỘNG TẠI DOANH NGHIỆP

Tiêu chí	Công đoàn cơ sở	Tổ chức của NLD tại doanh nghiệp	Nhóm đại diện đối thoại
Vai trò	<p>Đại diện, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp:</p> <ul style="list-style-type: none"> Thực hiện thương lượng tập thể, ký kết và giám sát việc thực hiện thỏa ước lao động tập thể. Đại diện cho NLD trong việc giải quyết khiếu nại, tranh chấp lao động cá nhân khi được ủy quyền. Chăm lo đời sống vật chất, tinh thần cho tập thể NLD. <p>Tham gia quản lý và đối thoại:</p> <ul style="list-style-type: none"> Phối hợp tổ chức đối thoại tại nơi làm việc và Hội nghị người lao động hằng năm. Tham gia ý kiến với NSDLĐ trong việc xây dựng nội quy lao động, thang lương, bảng lương, định mức lao động, quy chế thưởng và các phương án sử dụng lao động. <p>Giám sát:</p> <ul style="list-style-type: none"> Giám sát việc thi hành pháp luật lao động, việc thực hiện nội quy, quy chế và các cam kết tại nơi làm việc. 	<p>Bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của thành viên tổ chức mình trong quan hệ lao động tại doanh nghiệp; cùng với NSDLĐ giải quyết các vấn đề liên quan đến quyền, nghĩa vụ và lợi ích của NLD và người sử dụng lao động; xây dựng quan hệ lao động tiến bộ, hài hòa và ổn định.</p>	<p>Trực tiếp tham gia ý kiến với NSDLĐ trong quá trình xây dựng, ban hành và hoàn thiện Quy chế dân chủ ở cơ sở tại nơi làm việc, nhằm đảm bảo quy chế này tuân thủ pháp luật và bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người lao động.</p> <p>Tiến hành lấy ý kiến của tập thể người lao động; qua đó tổng hợp các yêu cầu, khiếu nại hoặc nguyện vọng để xác lập căn cứ và chuẩn bị nội dung cho các phiên đối thoại.</p> <p>Đại diện hợp pháp thông qua việc cử thành viên tham gia và trực tiếp tiến hành đối thoại với NSDLĐ theo các trình tự, thủ tục do pháp luật quy định nhằm thiết lập, duy trì sự ổn định và giải quyết các vấn đề phát sinh trong quan hệ lao động.</p>

TỔ CHỨC VÀ NHÓM ĐẠI DIỆN NGƯỜI LAO ĐỘNG TẠI DOANH NGHIỆP

Tiêu chí	Công đoàn cơ sở	Tổ chức của NLD tại doanh nghiệp	Nhóm đại diện đối thoại
Vai trò	<p>Đình công:</p> <ul style="list-style-type: none"> Có quyền tổ chức và lãnh đạo đình công theo quy định của pháp luật nhằm giải quyết tranh chấp lao động tập thể về lợi ích. 		
Điều kiện hoạt động	<p>CĐCS được thành lập ở một hoặc một số cơ quan, tổ chức, đơn vị, doanh nghiệp, khi có từ năm (05) đoàn viên hoặc năm (05) NLD trở lên, có đơn tự nguyện gia nhập Công đoàn Việt Nam, được công đoàn cấp trên trực tiếp cơ sở, hoặc công đoàn cấp tỉnh, công đoàn ngành trung ương và tương đương công nhận.</p> <p>Trường hợp không đủ điều kiện thành lập hoặc theo nguyện vọng liên kết của NLD, có thể thành lập CĐCS ghép trong nhiều đơn vị sử dụng lao động có cùng ngành nghề hoặc theo địa bàn đơn vị hành chính cấp xã. <i>[Điều 151 Điều lệ công đoàn và Mục 11.1 Hướng dẫn 38/HD-TLĐ 2024].</i></p>	<p>Chỉ được hoạt động hợp pháp sau khi cơ quan nhà nước có thẩm quyền cấp đăng ký. <i>[Điều 172 BLLĐ]</i></p>	<p>NSDLĐ có trách nhiệm phối hợp với Tổ chức đại diện NLD tại cơ sở (nếu có) để hướng dẫn, hỗ trợ, tạo điều kiện để những người lao động này tự lựa chọn thành viên đại diện cho họ. Số lượng, thành phần Nhóm đại diện đối thoại của NLD được căn cứ vào:</p> <ul style="list-style-type: none"> Điều kiện sản xuất, kinh doanh, tổ chức lao động, cơ cấu, số lượng lao động và các yếu tố bình đẳng giới, Nhóm đại diện đối thoại của NLD xác định số lượng, thành phần tham gia đối thoại bảo đảm theo quy định tại điểm a khoản 2 Điều 38 Nghị Định 145/2020/NĐ-CP.

TỔ CHỨC VÀ NHÓM ĐẠI DIỆN NGƯỜI LAO ĐỘNG TẠI DOANH NGHIỆP

Tiêu chí	Công đoàn cơ sở	Tổ chức của NLD tại doanh nghiệp	Nhóm đại diện đối thoại
			<ul style="list-style-type: none"> Số lượng người đại diện đối thoại của bên NLD, nhóm đại diện đối thoại của NLD xác định số lượng đại diện tham gia đối thoại tương ứng theo tỷ lệ thành viên của nhóm mình trên tổng số lao động của người sử dụng lao động. <i>[Điểm b khoản 2 Điều 38 Nghị Định 145/2020/NĐ-CP]</i> Việc xác định danh sách thành viên đại diện tham gia đối thoại của bên NSDLĐ và bên NLD theo quy định được thực hiện định kỳ ít nhất 02 năm một lần và công bố công khai tại nơi làm việc.
Cách thức thành lập	<p>Nơi chưa có CĐCS, đoàn viên hoặc NLD tự nguyện lập ban vận động thành lập CĐCS ("BVD"). BVD có ít nhất 03 người bao gồm trưởng ban và các thành viên thực hiện tuyên truyền, vận động, tiếp nhận đơn xin gia nhập công đoàn của NLD, tổ chức đại hội thành lập CĐCS.</p> <p>Khi có từ 05 người trở lên tự nguyện gia nhập (đoàn viên và NLD có đơn xin gia nhập) liên kết thành lập CĐCS, BVD động phối hợp</p>	<p>Tổ chức của NLD tại doanh nghiệp chỉ được thành lập và hoạt động hợp pháp sau khi được cơ quan nhà nước có thẩm quyền cấp đăng ký; hoạt động trên nguyên tắc tuân thủ Hiến pháp và pháp luật; đồng thời phải có Điều lệ phù hợp với quy định của pháp luật. <i>[Điều 174 BLLĐ 2019]</i></p> <p>Tại thời điểm đăng ký, Tổ chức phải có số lượng tối thiểu thành viên là NLD làm việc tại doanh nghiệp. Tuy nhiên, đến thời điểm</p>	<p>Theo khoản 1 Điều 37 Nghị định 145/2020/NĐ-CP, khi phát sinh trường hợp cần tổ chức đối thoại tại nơi làm việc, NSDLĐ căn cứ vào tình hình thực tế tại doanh nghiệp để áp dụng cơ chế tổ chức đối thoại phù hợp nhằm bảo đảm quyền tham gia của NLD theo quy định pháp luật lao động.</p> <p>Trường hợp doanh nghiệp không có tổ chức đại diện NLD tại cơ sở hoặc chỉ có một phần NLD tham gia tổ chức đại diện NLD tại cơ sở, NSDLĐ có trách nhiệm phối hợp với tổ chức đại diện NLD tại cơ sở</p>

TỔ CHỨC VÀ NHÓM ĐẠI DIỆN NGƯỜI LAO ĐỘNG TẠI DOANH NGHIỆP

Tiêu chí	Công đoàn cơ sở	Tổ chức của NLD tại doanh nghiệp	Nhóm đại diện đối thoại
	<p>với Công đoàn cấp trên để chuẩn bị tổ chức Đại hội thành lập CĐCS.</p> <p>Tổ chức Đại hội thành lập CĐCS. Bầu Ban chấp hành và Chủ tịch (bằng hình thức bỏ phiếu kín; phiếu phải có chữ ký của Trưởng ban vận động).</p> <p>Ban vận động bàn giao toàn bộ hồ sơ đại hội cho ban chấp hành hoặc Chủ tịch mới được bầu, sau đó chấm dứt nhiệm vụ (giải thể). [Mục 13 Hướng dẫn 38/HD-TLĐ 2024]</p>	<p>hiện tại, số lượng thành viên tối thiểu này vẫn chưa được xác định vì vẫn đang chờ văn bản hướng dẫn của Chính phủ;</p> <p>Ban lãnh đạo Tổ chức phải do thành viên bầu ra, là người Việt Nam đang làm việc tại doanh nghiệp và không có tiền án hoặc đang bị truy cứu trách nhiệm hình sự về các tội an ninh quốc gia, quyền tự do dân chủ hoặc xâm phạm sở hữu.</p>	<p>hoặc chỉ có một phần NLD tham gia tổ chức đại diện NLD tại cơ sở, NSDLĐ có trách nhiệm phối hợp với tổ chức đại diện NLD tại cơ sở (nếu có) để hướng dẫn, hỗ trợ NLD không tham gia tổ chức đại diện tự lựa chọn người đại diện đối thoại cho mình.</p> <p>Thành viên của Nhóm đại diện đối thoại không đồng thời là thành viên của tổ chức đại diện NLD tại cơ sở.</p>
Các trường hợp cần sự tham gia của nhóm, tổ chức này	<p>Đại diện cho tập thể NLD đối thoại tại nơi làm việc;</p> <p>Thương lượng tập thể; [Điều 68 BLLĐ 2019]</p> <p>Ký kết và giám sát thực hiện thỏa ước lao động tập thể;</p> <p>Phối hợp xây dựng và thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở;</p>	<p>Các trường hợp bắt buộc phải có sự tham gia của tổ chức này được áp dụng tương tự như đối với tổ chức CĐCS.</p>	<p>Tổ chức đối thoại định kỳ tại nơi làm việc</p> <p>Tổ chức đối thoại khi có yêu cầu của một hoặc các bên</p> <p>Tổ chức đối thoại khi có vụ việc được quy định như: NSDLĐ đơn phương chấm dứt hợp đồng lao động; Nghĩa vụ của NSDLĐ trong trường hợp thay đổi cơ cấu, công nghệ hoặc vì lý do kinh tế; Phương án sử dụng lao động; Xây dựng thang lương, bảng lương</p>

TỔ CHỨC VÀ NHÓM ĐẠI DIỆN NGƯỜI LAO ĐỘNG TẠI DOANH NGHIỆP

Tiêu chí	Công đoàn cơ sở	Tổ chức của NLD tại doanh nghiệp	Nhóm đại diện đối thoại
	<p>Tổ chức hội nghị người lao động;</p> <p>Tham gia xây dựng và giám sát thực hiện thang lương, bảng lương, định mức lao động, quy chế trả lương, quy chế thưởng; <i>[Khoản 3 Điều 93, khoản 2 Điều 104 BLLĐ 2019]</i></p> <p>Xây dựng hoặc sửa đổi Nội quy lao động; <i>[Khoản 3 Điều 118 BLLĐ 2019]</i></p> <p>Đại diện cho NLD trong quá trình giải quyết khiếu nại, tố cáo, tranh chấp lao động tại doanh nghiệp;</p> <p>Tổ chức, lãnh đạo đình công;</p> <p>Trao đổi ý kiến với NSDLĐ trong việc cho thôi việc đối với NLD trong trường hợp thay đổi cơ cấu, công nghệ vì lý do kinh tế; <i>[Khoản 6 Điều 42 BLLĐ 2019]</i></p> <p>Tham gia vào quá trình xây dựng Quy chế đánh giá mức độ hoàn thành công việc của NSDLĐ; <i>[Điểm a khoản 1 Điều 36 BLLĐ 2019]</i></p>		<p>và định mức lao động; Thưởng; Nội quy lao động; Tạm đình chỉ công việc.</p> <p>Phối hợp tổ chức Hội nghị người lao động hằng năm. Đây là một trách nhiệm quan trọng được quy định tại Điều 47 Nghị định 145. NSDLĐ phải phối hợp với tổ chức đại diện người lao động tại cơ sở và nhóm đại diện đối thoại (nếu có) để tổ chức hội nghị này nhằm thảo luận về tình hình sản xuất, kinh doanh và việc thực hiện các quy chế của doanh nghiệp</p> <p>Tham gia ý kiến xây dựng Quy chế dân chủ ở cơ sở</p>

TỔ CHỨC VÀ NHÓM ĐẠI DIỆN NGƯỜI LAO ĐỘNG TẠI DOANH NGHIỆP

Tiêu chí	Công đoàn cơ sở	Tổ chức của NLD tại doanh nghiệp	Nhóm đại diện đối thoại
	<p>Xây dựng phương án sử dụng lao động; [Khoản 2 Điều 44 BLLĐ 2019]</p> <p>Tham gia vào trình tự, thủ tục xử lý kỷ luật lao động; [Điều 122 BLLĐ 2019]</p> <p>Tạm đình chỉ công việc NLD. [Khoản 1 Điều 128 BLLĐ 2019]</p> <p>Tham gia hợp xử lý bồi thường thiệt hại (trách nhiệm vật chất). [Khoản 2 Điều 71 Nghị định 145/2020]</p>		

HỆ SINH THÁI CỦA CHÚNG TÔI

CHO THUÊ VĂN PHÒNG

TUÂN THỦ DOANH NGHIỆP

- Trụ sở:** Phòng 7.01, Tòa nhà Transimex, 172 Hai Bà Trưng, Phường Tân Định, Thành phố Hồ Chí Minh.
- Chi nhánh:** 330 Nguyễn Văn Trỗi, Phường Phú Lợi, Thành phố Hồ Chí Minh.
- Văn phòng Giao dịch:** 101/20 đường 11, Phường Thủ Đức, Thành phố Hồ Chí Minh.

✉ info@cdlaf.vn

☎ +84 909 668 216

🌐 cdlaf.vn

/cdlaflawfirm